

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مِنْ الْجَمْعِ

منشور

دانشگنی های

دور دی ابتدایی

(پایه پنجم)

عنوان و نام پدیدآور	منشور دانستنی‌های دوره‌ی ابتدایی (پایه پنجم)/ تدوین و تالیف ارژنگ حکم ... [و دیگران].
مشخصات نشر	تبریز: انتشارات آلتین، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۲۷۴ ص.: جدول، نمودار.
شابک	۸۰۰۰ ریال ۲-۱۰-۸۹۰۲-۶۰۰-۹۷۸ :
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	تدوین و تالیف ارژنگ حکم، هاجربرزگر، اعظم ذاکری، عصمت زارعی شهرک، هانیه آزمایش، ابراهیم لطفی ...
موضوع	آموزش ابتدایی-- راهنمای آموزشی
موضوع	Education, Elementary-- Study and teaching
شناسه افزوده	حکم، ارژنگ، ۱۳۴۸ -
رده بندی کنگره	۱۳۹۶LB1۵۲۵/۸ م۷۶/
رده بندی دیویی	۳۷۱/۳۰۲۸۱
شماره کتابشناختی	۴۸۹۹۸۵۶

مجموعه دانستنی‌های دوره‌ی ابتدایی (پایه پنجم)

شورای سیاست گذاری استان جغتو پاشایی، محمدشاطریان، ثریا حسین پور جمشیدی، ناصر ابراهیمی، ناصر تاری زاده

تدوین و تالیف: ارژنگ حکم، هاجربرزگر، اعظم ذاکری، عصمت زارعی شهرک، هانیه آزمایش، ابراهیم لطفی، اکرم رضایی، سوسن اسماعیلی، بهزاد خاگره رضایی، صغری مسلمی، لیلا سلیمانی، معصومه عمیدفر، لیلا نفیسی، نویده نورمحمد

باسپاس از مسئولین دبیرخانه پایه پنجم مستقر در ناحیه ۲ تبریز: زرین رادبه، فاطمه شفاهی، صغری مسلمی

• ناشر: انتشارات آلتین

• چاپ: اول / قطع: وزیری / بهار ۹۷

• ویراستار: یوسف قربانزاده

• صفحه آرایی: مینا نعمتی ورگهان

• عکس و طرح روی جلد: مینا نعمتی ورگهان، سیدجوادبرادران ناطق

• شمارگان و تعداد صفحه: ۲۷۴

• لیتو گرافی/چاپ و صحافی: افرنک/امین

• تیراژ/ قیمت: ۸۰۰۰/۱۰۰۰ تومان

شابک: ۲-۱۰-۸۹۰۲-۶۰۰-۹۷۸

web: www.Altin-E.ir email: yosefr.@yahoo.com

مرکز پخش: تبریز خیابان امام خمینی (ره) بازار بزرگ تربیت زیر زمین پلاک ۳۱

تلفن: ۰۹۱۴۴۱۲۷۴۹۹ - ۰۹۳۸۱۴۳۱۱۸۵ - ۰۴۱۳۵۵۳۱۹۶۷

پروژه بسمت چاپ ۱۳۴۸/۱۰/۵ هجری شمسی در محل کتابخانه ملی و کتابخانه ملی برای کودکان و نوجوانان

و با ابراز قدردانی از همکاری و مساعدت

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۲	پیشگفتار
۱۴	سخنی با اولیای گرامی و همکاران محترم
۱۶	پیام آموزشی-تربیتی
۱۷	فصل اول کلیات
۱۸	دوره ابتدایی و اهمیت آن
۲۱	برنامه درسی ملی بر اساس سند تحول بنیادین
۲۲	رویکرد برنامه درسی ملی
۲۵	اصول حاکم بر برنامه های درسی و تربیتی
۲۵	پیش فرض های برنامه های درسی ملی
۲۶	اصول حاکم بر راهبردهای یادگیری
۲۸	فصل دوم دانستی های معلمان
۲۹	دانش آموزان تلفیقی- فراگیر
۲۹	گروه ۱) دانش آموزان دارای آسیب دیدگی های شنوایی
۲۹	(دانش آموزان دارای آسیب دیدگی های شنوایی
۳۱	راهکارهای پیشنهادی برای معلمان دانش آموزان کم شنوا
۳۲	گروه ۲) دانش آموزان دارای آسیب دیدگی های بینایی
۳۵	راهکارهای پیشنهادی برای معلمان دانش آموزان کم بینا
۳۶	گروه ۳) دانش آموزان دیرآموز
۳۷	راهکارهای پیشنهادی برای معلمان دانش آموزان دیرآموز
۳۹	گروه ۴) دانش آموزان دارای مشکلات یا اختلالات یادگیری
۴۰	اختلالات یادگیری رایج در بین دانش آموزان
۴۲	گروه ۵) دانش آموزان دارای مشکلات رفتاری و هیجانی
۴۲	الف) بیش فعالی
۴۶	ب) اوتیسم
۴۹	ج) ناسازگاری

ویژگی‌های دانش‌آموز پایه‌ی پنجم

۵۳

ضرورت آموزش مهارت‌های اجتماعی به کودکان

۵۵

عوامل کاهش رغبت دانش‌آموز برای رفتن به مدرسه

۶۱

فصل سوم دانستنی‌های اولیا ۶۴

ضرورت ارتباط خانه و مدرسه

۶۵

چند نکته‌ی اساسی در برقراری ارتباط بین خانه و مدرسه

۶۸

همکاری خانه و مدرسه در امور آموزشی دانش‌آموزان

۶۸

قوانین و انتظارات مدرسه از اولیای دانش‌آموزان

۶۹

قوانین سرپرست، رفت و آمد دانش‌آموزان

۷۲

فصل چهارم معرفی دروس ۷۴

قرآن

۷۵

اهداف کلی درس قرآن

۷۵

درس اول: یادآوری

۷۶

فارسی

۷۸

هدف اصلی آموزش درس فارسی در پایه‌ی پنجم

۷۸

اهداف: ستایش

۷۹

اهداف فصل اول: آفرینش

۸۰

درس اول: تماشاخانه

۸۰

فعالیت‌های نوشتاری

۸۱

نگارش

۸۲

املا

۸۲

پیشنهادهایی برای اولیاء جهت تمرین املا

۸۳

اهداف فصل دوم: دانایی و هوشیاری

۸۴

اهداف فصل سوم: ایران من

۸۷

فصل چهارم: نام آوران امروز، دیروز، فردا

۹۱

فصل پنجم: راه زندگی

۹۵

فصل ششم: علم و عمل

۹۸

اهداف: نیایش

۱۰۱

۱۰۸	ریاضی
۱۱۱	ابزارهای ریاضی پایه‌ی پنجم
۱۱۲	فصل ۱: عدد نویسی و الگوها
۱۱۷	فصل ۲: کسر
۱۲۳	فصل ۳: نسبت، تناسب و درصد
۱۲۷	فصل ۴: تقارن و چند ضلعی ها
۱۳۴	فصل ۵: عددهای اعشاری
۱۴۰	فصل ۶: اندازه گیری
۱۴۵	فصل ۷: آمار و احتمال
۱۴۹	علوم تجربی
۱۴۹	هدف اصلی و عملی در برنامه‌ی علوم دوره ابتدایی
۱۵۰	اهداف علوم پایه‌ی پنجم در دبستان
۱۵۲	معرفی دروس
۱۷۹	هنر
۱۸۰	رویکرد برنامه‌ی درسی هنر
۱۸۰	فعالیت‌های پیشنهادی درس هنر:
۱۸۸	تربیت بدنی
۱۹۰	عنوان های درسی تربیت بدنی پایه پنجم دوره ابتدایی
۱۹۲	پیشنهاد برای اولیاء در درس تربیت بدنی
۱۹۳	هدیه‌های آسمان
۱۹۳	اهداف کتاب هدیه‌های آسمان پایه‌ی پنجم ابتدایی
۱۹۴	محتوای آموزشی دروس هدیه‌های آسمان
۱۹۸	توضیحات دروس
۲۱۱	مطالعات اجتماعی
۲۱۱	کلیات اهداف مطالعات اجتماعی پایه‌ی پنجم ابتدایی
۲۱۲	ویژگی‌های کتاب مطالعات اجتماعی پنجم ابتدایی
۲۱۳	فصل اول: زندگی با دیگران
۲۱۷	فصل دوم: سرزمین ما
۲۲۲	فصل سوم: زندگی در نواحی دیگر جهان
۲۲۵	فصل چهارم: زیارت مکان‌های مقدس

۲۲۷	فصل پنجم: ایران بعد از اسلام
۲۲۹	آسیب‌های ناشی از عدم اطلاع کافی از مطالعات اجتماعی
۲۳۰	فصل پنجم ارزشیابی کیفی-توصیفی
۲۳۱	ارزشیابی کیفی-توصیفی
۲۳۱	ضرورت تغییر شیوهی ارزشیابی
۲۳۲	ارزشیابی کیفی-توصیفی چیست؟
۲۳۳	ابزارهای ارزشیابی کیفی - توصیفی
۲۴۳	پرسش‌های پی‌گیر
۲۴۳	تکالیف درس
۲۴۶	بازخورد چیست؟
۲۴۹	گزارش پیسرفه نصیب
۲۵۱	وقفه‌ی تحصیلی
۲۵۳	انواع تکلیف
۲۵۶	چند نکته پیرامون انتخاب کتاب مناسب برای کودکان
۲۵۷	چگونه کتاب مناسب برای فرزندان انتخاب کنیم؟
۲۶۰	ضمائم و منابع
۲۷۰	منابع

مقدمه

یکی از نظام‌های مهم و مؤثر در جهان امروز و آینده، نظام آموزش و پرورش می‌باشد. نظامی که نقش اساسی و زیربنایی در رشد و توسعه‌ی جوامع بشری داشته و موضوع اساسی و محور اصلی آن تعلیم و تربیت انسان است. نظامی که از یک‌سو تربیت انسان‌هایی سالم، مؤمن، بالنده، عالم و متعادل را بر عهده دارد و از سویی دیگر به تربیت و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز جامعه می‌پردازد. وظیفه‌ی اصلی آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد دولتی و رسمی، پرورش شهروند سالم و نیروهای انسانی متعهد و کارآمد برای ورود به جامعه است که در این میان نقش خانواده و والدین را نمی‌توان نادیده گرفت. در سال‌های اخیر با اتکات به برنامه‌ی درسی ملی و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش سعی شده است برنامه‌ی رسمی و آموزشی به گونه‌ای تدوین شود که موجبات تحول در شیوه‌های سنتی تدریس و تلمذ را فراهم آورد و به جای سخنرانی‌های خسته کننده و انتقال مستقیم دانش به فراگیران حفظ کردن مطالب، آنان را به فراگیری راه‌های کسب دانش و یادگیری هدایت نماید. این امر در دوره‌ی ابتدایی از اهمیت و حساسیت ویژه‌ای برخوردار است، چون اولین گام‌های آموزش رسمی در این دوره شکل می‌گیرد. مسئولین آموزش و پرورش در چند سال اخیر با تمسک بیشتر به بنیادهای برنامه‌ی درسی ملی و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، خصوصاً خط مشی قرار دادن و پیروی از منویات مقام معظم رهبری "مدظله العالی" دست به تحول در آموزش و پرورش زده‌اند و اقدام به تألیف کتاب‌های جدید نموده‌اند و تغییرات اساسی در محتوا و آموزش دروس پدید آورده‌اند. جهت تحقق اهداف عالی تعلیم و تربیت اسلامی - ایرانی، همکاری صمیمانه و تنگاتنگ نهاد خانواده و مربیان ضروری است.

مجموعه‌ی حاضر شامل کتاب و محتوای الکترونیکی، تلاشی است در راستای تحقق راهکار ۴/۳ از فصل هفتم سند تحول بنیادین مبنی بر تدوین برنامه‌ی جامع مشارکت خانواده و نهادهای تربیتی و آموزشی برای تقویت فرهنگ تربیتی خانواده و تحقق شایستگی‌های پایه‌ی دانش‌آموزان. لازم است تا والدین به عنوان یکی از ارکان مهم تعلیم و تربیت نسبت به این تغییرات آگاهی لازم را داشته باشند.

محتوا و مطالبی که در این مجموعه آورده شده است راهی است برای غلبه و برتری پل ارتباطی بین خانه و مدرسه، جهت دست‌یافتن به اهداف و الای تربیتی و آموزشی در چهار فصل، که شامل مباحث ذیل می‌باشد:

فصل اول: کلیات (دوره‌ی ابتدایی) اهمیت آن، برنامه‌ی درسی ملی بر اساس سند تحول بنیادین، رویکرد برنامه‌ی درسی ملی، اصول حاکم بر برنامه‌های درسی و تربیتی، پیش فرض‌های برنامه‌ی درسی ملی، نقش معلم از دیدگاه برنامه‌ی درسی ملی، اصول حاکم بر راهبردهای یاددهی - یادگیری

فصل دوم: دانستنی‌های معلم (طرح سنجش و ارزشیابی) آن قبل از آغاز مدرسه (ویژه‌ی پایه‌ی اول)، دانش‌آموزان تلفیقی - فراگیر، ویژگی‌های دانش‌آموزان به تفکیک پایه، ضرورت آموزش مهارت‌های اجتماعی به کودکان، عوامل کاهش رغبت دانش‌آموزان برای رفتن به مدرسه

فصل سوم: دانستنی‌های اولیاء (ضرورت ارتباط خانه و مدرسه، چند نکته اساسی در برقراری ارتباط بین خانه و مدرسه، همکاری خانه و مدرسه در امور

آموزشی دانش‌آموزان، قوانین و انتظارات مدرسه از اولیای دانش‌آموزان، قوانین سرویس رفت و آمد دانش‌آموزان)

فصل چهارم: (معرفی دروس پایه‌ی پنجم، اهمیت بازی، معرفی چند

بازی بومی - محلی)

فصل پنجم: (ارزشیابی کیفی-توصیفی، انواع تکلیف، چند نکته پیرامون

انتخاب کتاب غیردرسی برای کودکان و ضمایم)